

Tööaeg Working hours

Mitu tundi nädalas tuleb tööd teha?

Seadus ütleb, et enamik töötajaid ei peaks töötama rohkem kui keskmiselt 48 tundi nädalas. See sisaldab ka ületunde. Võid töötada ka rohkem kui 48 tundi nädalas, kui oled selles tööandjaga kokku leppinud. Tööandja ei saa sind sundida töötama rohkem kui 48 tundi, kui sa ei ole sellega nõus.

Alla 18 aastaste töötajate kohta on teistsugused reeglid, nende tööaeg on tavaliselt kuni 40 tundi nädalas.

Mõnede inimeste kohta need reeglid ei kehti. Kui töötad järgmistel töökohtadel, leiad töölepingust, mitu tundi nädalas sa tööd pead tegema:

- autojuhid (nt veoautojuhid, bussijuhid, raskekaaluliste kaupade veoautojuhid)
- politsei, kaitseväge ja kodanikukaitse töötajad (nt tuletõrjujad ja piirivalvurid)
- mõned noordoktorid
- koduteenijad eramajades.

Kui sa ei ole kindel, kas peaksid töötama 48 tundi nädalas, ja arvad, et sinu töö võib olla mõnes ülalmainitud kategoorias, soovitame pöörduda nõustamisspetsialisti poole (vt „Täiendav abi“ käesoleva teabelehe lõpus).

Mida on mõeldud 48-tunnise töönädala all?

Reegel, et sa ei tohi töötada rohkem kui 48 tundi nädalas ei tähenda, et sa ei tohi kunagi ühe nädala jooksul töötada rohkem kui 48 tundi. Tööjuures veedetud tundide arv keskmistatakse 17-nädalase perioodi kohta. Seda **kutsutakse võrdlusajaks**. Leidmaks oma keskmist nädalas töötatud tundide arvu, jaga töötatud tundide arv võrdlusaja nädalate arvuga. Kui saadud number ei ole suurem kui 48, töötad sa seadusega lubatud limiidi piires.

Mida arvestatakse tööajana?

Kui arvutad oma keskmist tööaega, ei saa kõiki perioode selle hulka lugeda. Nende seas:

- seaduslikke puhkuspäevi. Seaduslik puhkus on seadusega kehtestatud minimaalne puhkuspäevade arv, mille tööandja peab sulle tagama. Kui su tööleping annab rohkem puhkuspäevi, arvestatakse ka neid päevi tööpäevadena
- haiguspäevi

- päevi, kui olid sünnitus-, isa-, lapsendus- või vanemapuhkusel
- lõunapausid (kui sa ei tööta lõunapausi ajal)
- sõitmine tööle ja tagasi (kui sa ei pea sõitma töö tõttu, näiteks nõupidamisele)
- kui võtad tööd koju kaasa, loeb see töötundidena vaid siis, kui tööandja on sellega nõustunud

Töötajad, kes on väljakutse ootel

Kui sinu töö eeldab väljakutse ootel olemist, siis väljakutse ootel olemist arvestatakse tööajana.

Väljakutse ootel olemine tähendab üldiselt, et pead viibima tööandja poolt määratud kohas. See võib tähendada, et pead viibima oma töökohas, olema teatud kaugusel oma töökohast või pead olema kodus.

Kui tööandja ütleb, et pead viibima väljakutse ootel teatud kohas, siis seda aega arvestatakse tööajana. See kehtib ka siis, kui sul on lubatud magada väljakutse ootel. Kui sa ei pea olema teatud kohas, siis väljakutse oote aega ei arvestata tööajana kuni selle ajani, millal sa hakkad tegelikult töötama.

Kas sa võid töötada rohkem kui 48 tundi nädalas omal soovil?

Sa võid soovi korral töötada rohkem kui 48 tundi nädalas, aga sinu tööandja ei tohi sulle sellega nõustumiseks survet avaldada. Kui oled nõus töötama rohkem kui 48 tundi, pead oma tööandjale sellest kirjalikult teada andma. Tööandja peab dokumendid alles hoidma, et näidata sinu nõustumist sellega. Kui sa enam ei soovi töötada üle 48 tunni nädalas, pead tööandjale sellest seitse päeva ette teatama. Etteteatamise aeg võib olla maksimaalselt kuni kolm kuud, kui oled selles varem oma tööandjaga kokku leppinud.

Kui oled töötanud rohkem kui 48 tundi nädalas ja otsustad sellest loobuda, vähendatakse tõenäoliselt palka.

Kas tööandja saab sind sundida töötama rohkem kui 48 tundi nädalas?

Kui tööandja üritab sundida sind töötama rohkem kui 48 tundi nädalas vastu su tahtmist, rikub ta seadust. Sind ei tohi ebasoodsasse olukorda panna mitte ühelgi viisil, kui keeldud töötamast rohkem kui 48 tundi nädalas. Kui sinu tööandja kohtleb sind ebaõiglaselt, vallandab või koondab su selle tõttu, on sul võimalus esitada kaebus töövaidluskomisjoni (aga kui oled töötaja, võid esitada esmalt tööandjale kirjaliku kaebuse). Töövaidluskomisjonile kaebuste esitamiseks on kehtestatud ranged ajalised piirangud. Tavaliselt on ajapiiranguks kolm kuud miinus üks päev alates päevast, mil kaebamisele kuuluv sündmus viimati aset leidis.

Juhul kui soovid töövaidluskomisjonile kaebust esitada, vestle kogenenud nõustajaga niipea kui võimalik, et mitte tähtaegu mööda lasta.

Öötöötajad

Lisaks 48 tunnisele tööädala limiidile võivad öötöötajate suhtes kehtida erireeglid. Sind peetakse öötöötajaks, kui töötad regulaarselt vähemalt 3 tundi öösel (määratletud kui seitse tundi, kaasa arvatud tunnid keskööst kuni kella 5-ni hommikul) tööpäeva jooksul.

Kui sa oled öötöötaja, sa ei peaks töötama rohkem kui keskmiselt kaheksa tundi iga 24 tunnise ajavahemiku jooksul. Töötundide arv keskmistatakse 17-nädalase ajavahemiku jooksul. See on **võrdlusperiood**.

Öötöötajate tööaeg ei kohaldu mõnede öötöötajate rühmade suhtes. Kui vajad edasist teavet sinu suhtes kohalduvate limiitide kohta, vt. täiendava abi infot.

Täiendav abi

Citizens Advice Bureau (kodanikunõustamise büroo)

Kodanikunõustamise bürood (CAB) jagavad tasuta, konfidentsiaalset, erapooletut ja iseseisvat nõu eri valdkondades, sealhulgas tööõiguse vallas. Sind juhatatakse vajadusel ka põhjalikuma nõuallika juurde. Leidmaks lähimat CAB kontorit, sealhulgas sellist, mis jagab infot e-posti teel, klõpsa [lähimal CAB-l](#). Või vaata kohalikust telefonikataloogist.

Palga ja tööõiguse infoliin

Palga ja tööõiguse infoliin on konfidentsiaalne abiliin, mis võib anda töötundide ja öötöö infot. Võid helistada abiliini telefonil 0800 917 2368 (tekstitelefon: 0800 121 4042).

Muud kodanikunõustamise teabelehed ja voldikud, millest leiad vajalikku infot

- Pühad
- Haiguslehel olemine
- Sünnituspuhkus
- Isapuhkus
- Puhkepausid tööl
- Tööväliline aeg
- Töövaidlused
- Noored ja tööhõive

Käesoleva teabelehe on koostanud [Citizens Advice](#), ametliku nimega National Association of Citizens Advice Bureaux (Riiklik kodanikunõustamisbüroode liit). Selle eesmärk on anda üldinfot ning seda ei tuleks käsitleda kui vastava seaduse täielikku tõlgendust. Pange tähele, et info kehtib vaid Inglismaa, Walesi ja Šotimaa kohta.

Käesolevat teabelehte uuendati viimati 16. novembril 2010 ja see vaadatakse üle igakuiselt. Kui said selle teabelehe mõnda aega tagasi, võta ühendust oma kohaliku Citizens Advice Bureau-ga, et uurida, kas info on veel õige. Või külasta meie vörgulehte www.adviceguide.org.uk, et laadida alla uusim versioon.